

AINOA TIE POIS ON YLÖS

N

O

U

S

U

NICHOLAS BINGE

BAZAR

N
O
U
S
U

N I C H O L A S   B I N G E

Suomentanut Laura Kataja

BAZAR

Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

Suomentanut Laura Kataja
Englanninkielinen alkuteos *Ascension*
Copyright © 2023 by Nick Binge Ltd

ISBN 978-952-376-406-4

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

Oscarille, joka opetti minulle,
että on aina jatkettava kiipeämistä

Jätän Sisypoksen vuoren juurelle! Kyllä ihminen aina taakkansa löytää. Mutta Sisypfos opettaa sitä ylhäistä uskollisuutta, joka kieltää jumalat ja nostaa kallionlohkareita. Hän tulee myös siihen lopputulokseen että kaikki on hyvin. Tämä universumi jossa ei ole hallitsijaa, ei tunnu hänestä hedelmättömältä eikä arvottomalta. Jokainen sirunen tätä kiveä, jokainen pieni välkkyvä malminhiukkanen on sinänsä jo maailma. Jo taisteleva pyrkimys huippuja kohti riittää täyttämään ihmisen sydämen. Meidän on ajateltava, että Sisypfos on onnellinen.

Albert Camus, *Myytti Sisypoksesta*

ESIPUHE

Veljeni katosi 29 vuotta sitten. Se ei tapahtunut tiettyinä päivinä, ei edes tietyn kuukauden aikana. Se tapahtui hitaasti ajautuen – kun tajusin sen, se kasvoi sisälläni kuin myrkky, kuin irtosäle aivorungossa.

Vuonna 1990 hän ei tullut viettämään joulua perheen kanssa, ei lähettänyt mitään selitystä. Hän ei vain ilmaantunut paikalle.

En ollut erityisen yllättynyt. Hän oli vain oma itsensä: Harold Tunmore, arvostettu tutkija ja yleisnero. Aina oli jokin löytö jossakin kaukana, jokin lanka, jota täytyi seurata, jotain, mikä oli tärkeämpää kuin muut ihmiset. En koskaan todella tajunnut hänen kiinnostustaan tuntemattomaan, mutta olin vuosien varrella oppinut sietämään sitä. Hänen varaansa ei yksinkertaisesti voinut laskea, hän eli korkealla pilvissä.

Täytyy myöntää, että hän oli parantanut tapojaan viimeisten viiden kuuden vuoden aikana, ja oli siihen aikaan enemmän sedän roolissa tyttärelleni Harrietille. Hän todella tuli paikalle syntymäpäivinä ja juhla-aikoina ja toi mukanaan outoja ja eksotisia pikkuesineitä matkoiltaan. Hän tuli ilmoittamatta, vaimoni suureksi harmiksi, ja otti Harrietin mukaan hurjille retkille, tutkimaan Skotlannin metsiä ja leirytyään järvenrannoille. En ole varma siitä, mikä oli aiheuttanut hänessä tämän muutoksen, mutta se oli tervetullut. Oli mukava tavata häntä useammin sen jälkeen, kun hän oli vuosikaudet jättänyt tulematta ja esittänyt tekosyitä.

Ehkä minun ei sitten olisi pitänyt järkyttyä, kun Harriet kiel-täytyi tulemasta ulos huoneestaan joulupäivänä ennen kuin hän tulisi. Hän oli vasta neljäntoista, vielä kyllin nuori toivomaan ihmisistä parasta. Minä sen sijaan olin osannut odottaa tätä. Kuulostaa kauhealta sanoa niin, mutta olin pohtinut, kuinka kauan menisi ennen kuin hän hylkäisi meidät.

Sain hänen ensimmäisen kirjeensä helmikuun lopulla ja keväällä tuli kaksi lisää. Ne oli osoitettu Harrietille, mutta luet-tuaan kirjeet hän antoi ne minun katsottavakseni. Ensinnä ajat-telin, että niiden täytyi olla vitsi. Sisältö oli niin kummallista, absurdilla tavalla epätodennäköistä. Nyt tiedän, että se oli toive-ajattelua.

Ne eivät olleet aikajärjestyksessä kirjeestä seuraavaan. Jokai- sessa oli samaa sisältöä, mutta sillä tavoin hajallaan, etten saanut siitä tolkkua. Myöhemmin pohdin, että ne saattaisivat olla jonkinlaista koodia, mielikuvituksellisen tarinan keskeltä löytyisi kätkeyty merkitys, joka meidän pitäisi jotenkin tulkita. Minulla ei ole aavistustakaan, mitä hän odotti Harrietin tekemän niillä. En häpeä sanoa, että en ollut yhtä älykäs kuin veljeni. Kukaan ei ollut. Kun näytimme kirjeet sisarelleeni Poppylle, hän vain kohautti olkapäitään ja sanoi: ”Anna olla, Ben. Tuo on sok- kelo, jossa on pelkkiä umpikujia. Lakkasin jo vuosia sitten yrit- tämästä ymmärtää häntä.”

Hän ei koskaan palannut. Hän ei koskaan enää ottanut yh- teyttä minuun tai keneenkään muuhunkaan.

Odotin, toivoin kiihkeästi jotakin merkkiä, kuvittelin, että hän oli yksinkertaisesti jossakin kaukana, kaivamassa esiin mui- naisesineitä ja tekemässä hurjia uusia löytöjä. Ajan mittaan, pikkuhiljaa, huomasin etsiväni häntä aktiivisesti. Ensimmäiseksi soittelin vanhoille ystäville. Sitten kävin yliopistoissa, joissa hän oli opettanut. Ja koko ajan huoli kasvoi sisälläni, kupli pinnan

alla. Kerroin itselleni, että se oli vain Harold, joka käyttäytyi kuin Harold. Tämä oli juuri hänen tapaistaan.

Kahden vuoden etsinnän jälkeen en ollut löytänyt mitään. Se oli silkka turhautumisharjoitus. Kulutin viikkokausia puhelin-keskusteluissa poliisin ja niiden laboratorioden kanssa, joissa hän oli tehnyt tutkimustyötä. Kulutin viikonlopun matkustamalla vanhojen tuttavien ja kollegojen luo, ja käytin hyväkseni lakiasiaintuimistossani hankittuja yhteyksiä vauhdittaakseni asioita. Harrietin vaatimuksesta tein kaikkeni löytääkseni jonkin johtolangan, josta selviäisi, mihin hän oli voinut mennä.

Mutta johtolankaa ei ollut.

Ei vihjeitä. Ei pienintäkään tiedon sirpaletta. Aivan kuin hän olisi vain haihtunut ilmaan talvella 1990.

Minulla ei ollut muuta kuin nuo kolme viimeistä kirjettä, nyt aivan koirankorvilla ja täynnä kahvitahroja. Viikkokausia Harriet ja minä tutkimme niitä, istuimme keittiön pöydän ääressä iltamyöhään ja aamuun asti. Kerta kerralta niissä tuntui olevan vähemmän järkeä.

Vuodet kuluivat ja vaimoni katsoi, kuinka isä ja tytär menettivät toivonsa. Syksyllä 1998 Poppy ja minä annoimme virallisesti julistaa hänet kuolleeksi.

*

Hassua, kuinka muistot takertuvat mieleen. Nytkin voin nähdä itseni istumassa kappelin luona olevassa puutarhassa, ajatuksieni vaipuneena. Aamun viileä viima pisti ihoani ja kiedoinkin tiukemmin päälle. Oli marraskuu. Minun piti pitää puhe Haroldin hautajaisissa kahden päivän kuluttua, enkä ollut vielä kukaan kirjoittanut mitään.

En koskaan ollut harrastanut tunnepitoista kirjoittamista – todistajanlausuntojen ja haastekirjelmien luonnostelu on enemmän minun heiniäni – mutta halusin saada jotain paperille osoittaakseni kunnioitusta hänelle ja niille muistoille, jotka hän oli jättänyt meille. Mutta heti kun otin kynän käteeni, tuijotin tyhjin silmin valkeaa paperia. Mitä kauemmin odotin, sitä enemmän arkit tuijottivat syyttävinä vastaan.

Totta puhuen en koskaan ollut oppinut tuntemaan veljeäni.

Lukuun ottamatta niitä muutamia vuosia ennen kuin hän katosi, olin nähnyt häntä harvoin. Kaksikymmentä täytettyään hän opiskeli lääkäriksi ja oli kirurginen konsultti ennen kuin täytti kolmekymmentä. Niinpä hänellä oli aina kiire, aina joku kaipasi häntä. Kun yritin ottaa yhteyttä, hän esitti tekosyitä ja lupasi tulla myöhemmin käymään. Sen jälkeenkin, kun hän siirtyi pois lääkärintyöstä, syistä, joita hän ei koskaan kertonut minulle, hän oli aina muualla – tutkimassa kalliomuodostelmia Etelä-Amerikassa tai työstämässä matemaattisia todistuksia Intiassa. Hänen elämänsä oli niin erilaista kuin minun, että se tuntui toiselta maailmalta – jonka salaisuuksiin minua ei ollut vihitty.

Hän oli ollut kömpelö poika, aina hiljainen ja mieteliäs. Hänen ensimmäiset opettajansa pitivät häntä tyhmänä. Hänen pienillä pyöreillä kasvoillaan tuntui aina olevan keskittynyt mutruinen ilme, aivan kuin kaikki hänen näkemänsä olisi hämmentänyt häntä. Sisareni ja minä olimme vakuuttuneita siitä, että hänen päässään oli jotain vialla. Olimme kaikki väärässä. Hän yksinkertaisesti käsitteli maailmaa eri tavalla kuin me. Siellä missä hyväksyimme oletuksia, hän näki mahdollisuuksia. Missä näimme selvyuden, hän näki epävarmuuden. Ja kun me olimme hämmentyneitä, hän havaitsi outoja yhteyksiä ja epätodennäköisiä linkkejä.

Poppy katkaisi ajatusketjuni asettumalla viereeni tuossa puutarhassa. Hänellä oli käsissään punaviinipullo ja pari muovilasia. Hetkeen hän ei sanonut mitään. Hän vain istui vieressäni ja tuijotti hautausmaata, jonne veljemme muistomerkki oli pystytetty.

”En tiedä, pystynkö tekemään tätä”, kuiskasin hänelle.

”Ei ole ketään muuta, Ben”, hän sanoi ja laski kätensä olkapäälleni. ”Kukaan ei tuntenut häntä – ei todella. Olemme vain me. Ehkä pitäisi kirjoittaa ylös ne muistot, jotka meillä on hänestä. Ne, jotka muistamme selvästi. Silloin kun hän oli nuori ja me kasvuikäisiä.”

Kohautin olkapäitäni. ”Hän ei koskaan todella jutellut minulle, Pops. Silloinkin, kun hän kävi tapaamassa Harrietia, hän oli aina uppoutunut omiin pikku maailmoihinsa.” Nielaisin palan kurkussa. ”Taisin olla hänelle liian ikävystyttävä.”

Hän nauroi ja kietoi kätensä ympärilleni. Huolimatta itsestäni ja tilanteesta tunsin hymyn pyrkivän huulilleni.

”Minun kirkkain muistoni hänestä”, hän sanoi, ”on keittiön pöydän äärestä Ranskassa, kun olimme lomalla. Meidän on täytynyt olla, minkä ikäisiä? Kahdeksan tai yhdeksän? Hän ei voinut olla kuutta vanhempi.”

”Nizzassa?”

”Niin juuri. Se on pieni muisto, hupsu juttu. Isä oli ostanut leivonnaisia leipomosta aamiaiseksi ja sinä ja minä hyökkäsimme niiden kimppuun, tungimme ne voisarvet alas kurkustamme ja Harold, hän vain... hän vain tuijotti omaansa. Ja sitten hän alkoi repiä sitä kappaleiksi.”

”Voi Luoja, niin. Nyt muistan. Hän ei syönyt siitä mitään.”

”Ei, hän vain repi sen noin kahteenkymmeneen samankokoiseen palaan, ja alkoi sitten järjestää niitä erilaisiksi geometrisiksi kuvioiksi pöydälle. Hän teki sitä puolitoista tuntia. Silloin ajattelin, että hän oli omituinen.”

Nauroin. ”Hän *oli* omituinen. Äiti ja isä aina vitsailivat, että hän voittaisi Nobelin palkinnon siihen mennessä, kun täyttäisi kolmekymmentä, ja kun hän täytti kahdeksantoista, se ei ollut enää vitsi. Se tuntui melkein varmalta asialta, niinhän.” Otin kulauksen viiniä. ”Se, miten hän *katsoi*.”

”Voi taivas, se katse.” Hän kosketti kädellä päätään dramaattisesti. ”Sinä muistat sen katseen?”

”Kuinka voisin unohtaa? Aivan kuin hän olisi yrittänyt ottaa sinusta selkoa. Hän katsoi koko maailmaa sillä tavoin.”

Hän nyökkäsi. ”Aivan kuin maailmankaikkeuden ihoon olisi kirjoitettu jonkinlainen käyttöohje, jota vain hän kykeni lukemaan, jos vain keskittyisi kylliksi.”

Istuimme hetken ja ylitseni kävi miellyttävä lämpö – mukavien muistojen pehmeä lämpö. Muutaman lohduttavan viinilasillisen jälkeen Poppy ryhtyi työhön kanssani ja kirjoitimme yhdessä hänen muistokirjoituksensa. Luin sen pienessä ja vakavassa tilaisuudessa. Useimmat paikalla olleet tunsivat veljeni vain nimeltä.

*

En koskaan unohtanut veljeäni, mutta opin olemaan ajattelematta häntä. Kesti noin kymmenen vuotta ennen kuin todella hyväksyin hänen kuolemansa, mutta lopulta olin siitä täysin varma, ellei muuten, niin jotta pysyisin järjissäni.

Mutta yhdeksän kuukautta sitten ystäväni Mikey soitti minulle yllättäen. Keskustelu ei kestänyt kuin korkeintaan viisi minuuttia, mutta se on palanut kiinni muistiini.

”Hei, onko Ben Tunmore?”

”Puhelimessa.”

”Täällä Mike Hart. Muistathan, Mikey, King’sistä.”

”Mikey? Jestas – sinäkö tosiaan? Siitä on hiton kauan. Elinikä. Kuinka voit, kaveri?”

”Mainiosti. Joo, mainiosti. Kuule – olisi oikeasti hienoa tavata joku kerta kunnolla, mutta minulla on sinulle tärkeää kerrottavaa.”

”Niin.” Saatoin kuulla jännityksen hänen äänessään.

”Kävin juuri St. Brigidin sairaalassa.”

”Ai niinkö”, kurtistin kulmiani. ”Missä se on?”

Hän vaikeni hetkeksi. ”Surreyssä, tai siis paremminkin Ep-somissa. Se on... niin, se on psykiatrinen sairaala. Mielisairaala, tiedäthän. Pitkäaikaishoitopaikka hulluille. Se on... Käyn siellä aika usein mummoa katsomassa.”

”Mikey – mistä on kysymys?”

”Luulin ensin, että olin erehtynyt. Mutta muistan, kun ker-ran kävin luonasi järvillä lomien aikaan ja, niin, hän oli siellä osan aikaa sinä kesänä. Hänen kaltaistaan miestä ei unohda edes vuosien jälkeen. Hänellä oli se katse, se tapa katsoa sinua kuin olisi yrittänyt selvittää jotakin. Mutta sitten muistin, että Toby kertoi hänen kuolleen vuosia sitten.”

Käteni puristi puhelinta. ”Mistä hitosta sinä oikein puhut?”

”Veljestäsi, Ben. Hän on täällä. Olen siitä varma. Tunnistaisin sen katseen missä tahansa.”

*

Ajomatkaan Windermerestä Surreyhin meni minulta noin kuusi tuntia, mutta se olisi yhtä hyvin voinut olla vuosikymmen. Tai historian aikakausi. Päässäni pyöri niin monia kysymyksiä; en tiennyt, mistä aloittaa. En voinut keskittyä mihinkään paitsi yhteen ajatukseen, joka peitti kaiken. Älä usko mihinkään ennen kuin olet nähnyt hänet. Jos hän on elossa, hän on yli seitsemän-

kymmenen, luultavasti häntä ei voi tunnistaa. Tämä on luultavasti erehdys. Mikey ei ole nähnyt Haroldia sen jälkeen, kun olimme lapsia.

Toistin sitä itselleni yhä uudelleen kuin mantraa.

Kun saavuin lähemmäs, St. Brigidin viktoriaaninen arkkitehtuuri alkoi häämöttää etäisyydessä – kivisiä kaari-ikkunoita ja korkeita torneja. Mikey oli kertonut minulle, että suuri osa sairaalasta oli rappiolla ja nyt käytössä oli alkuperäisistä rakennuksista vain kaksi ja täyshoidossa olevia potilaita oli viisikymmentäviisi.

Nousin autosta, edessäni oli rakennuksen julkisivu, ja minua tervehti hyytävä tuuli ja pureva kylmyys. Vedin takin ja hatun tiukasti päälleni, mutta se ei vienyt kylmyyttä luistani.

Jouduin työntämään takorautaiset portit auki, ne olivat kiinni mutteivät lukossa. Ne kohosivat ylleni monen metrin korkuisina. Kuljin läpi, tuuli yltyi ja paiskasi ne kiinni. Metallinen kirskahdus kaikui nurmen peittämällä pihalla.

Käännyin katsomaan katua takanani. Tie oli tyhjä vanhaa autoani lukuun ottamatta. Painoin pääni alas ja kävelin eteenpäin, ja ainoa ääni oli saappaitteni ratina sorapolulla.

Kun koputin oveen, paikalle ilmaantui lyhyt hoitaja luotaan-työntävä hapan ilme kasvoillaan.

”Voinko auttaa teitä?”

”Olen tullut tapaamaan potilasta.”

Hän rypisti kulmiaan. ”En oo nähnyt teitä koskaan ennen. Tänne ei tuu kukaan, joka ei oo tullu tänne aikaisemmin. Me ei oteta uusia potilaita. Ne on kaikki olleet täällä kymmeniä vuosia.”

Nyökkäsin. ”Tiedän sen. Mutta uskon, että saatan tuntea erään, joka asuu täällä. Henkilön, jonka en tiennyt olevan täällä.”

”Mikä on nimenne?”

”Benjamin Tunmore.”

”Ja mikä on hänen nimensä?”

”Harold Tunmore.”

Hänen huulensa kiristyivät pieneksi ympyräksi ja hän mitaili minua silmillään päästä jalkoihin ja takaisin. ”En oo kuulutkaan hänestä.” Hän alkoi sulkea ovea, mutta astuin eteenpäin ja työnsin kenkäni oviaukkoon. Suuri puinen ovi kolahti sitä vasten.

”Kuulkaas nyt –” hoitaja aloitti.

”Olkaa kiltti”, laskin käteni ovenkarmille. ”Olkaa kiltti, minulle on luotettavalta taholta kerrottu, että veljeni saattaa olla täällä. En ole nähnyt häntä lähes kolmeenkymmeneen vuoteen.” Ja koska näytti olevan tarpeen korostaa asiaa vielä kerran, lisäsin: ”Olkaa kiltti.”

Hänen huulensa painuivat tiukasti yhteen ja hän vilkuili vasemmalle ja oikealle. ”Hyvä on. Mutta älkää menkö paasamaan kenellekään potilaistani ilman mun lupaani. Täällä on herkkä ekosysteemi. Tasapainoinen. Mikä vaan voi sotkea sen.” Hän osoitti minua sormellaan. ”Te katsotte. Te ette puhu.”

Nyökkäsin ja seurasin häntä kiviseen käytävään. Kylmyys haihtui nopeasti, alla oleva lattia huokui lämpöä. Seinillä oli riveittäin hoitokodin perustajien muotokuvia koristeellisissa kultakehyksissä, kaikki hymyttömiä. Kuului tulen rätinää ja hiljaista pianonsoittoa. Riisuin takkini ja seurasin hoitajaa suureen olohuoneeseen, jossa oleskeli parikymmentä henkeä eri puolilla.

Enimmäkseen he istuivat tai seisoivat hiljaa ja tuijottivat tyhjyyteen tai ulos korkeista ikkunoista, joiden takana sumu levisi kylmien peltojen ylle. Vanhahko nainen soitti pianoa, hitaasti, mutta herkästi – ja kuului sanomalehden kahinaa, kun miehet selasivat sivuja takan luona.

”Näettekö”, hoitaja sanoi äänellä, joka melkein sai minut pomppaamaan. ”Herkkä ekosysteemi. Oottakaa nyt tässä. Mun on puhuttava pomon kanssa.”

Kun silmäilin noita vanhahkoja asukkaita, panin merkille, että kaikki olivat yksin. He joko tuijottivat ulkona olevia tuulen tuivertamia puita, tai istuivat hiljaa jollakin pehmeistä viktorianisista sohvista, mutta kukaan ei puhunut kenellekään muulle tai edes tuntunut huomaavan muiden läsnäoloa. Lävitseni kulki terävä menetyksen tunne. Tämä tuntui olevan kadotettujen sielujen koti, paikka aaveille, joilla ei ollut muuta paikkaa johon mennä.

Sitten näin hänet.

Vanhahko herrasmies istui huoneen nurkassa suuressa punaisessa nojatuolissa, korkean mahonkipöydän takana. Hän tuijotti oudon kiinteästi šakkilautaa, jolle oli asetettu nappulat alkuasemaan muttei pelattu. Otin muutamia askelmia lähemmäs, sydämeni hypähti ja hän nosti päänsä. Hän katsoi minua silmiin.

Silloin huomasin, että Mikey oli väärässä. Ei siitä, että se oli veljeni – ei, tuo oli takuulla Harold – vaan hänen erikoisesta katseestaan. Se ei ollut se, minkä minä tunsin. Silmät olivat erilaiset, aivan kuin jotakin olisi otettu pois hänen sisältään, tai vaihdettu.

Ryntäsin eteenpäin ja koetin pitää ääneni matalana ja hiljaisena. Innostuksestani huolimatta tunsin oudon pelon kulkevan lävitseni. Tunsin, että jokin oli pielessä.

”Harry!” Hänen silmänsä eivät siirtyneet pois minusta. ”Harry, se olen minä. Harry, olet elossa!”

Hän mutristi huuliaan, aivan kuin olisi pureskellut sanaa, jota ei osannut lausua. Kun hän lopulta avasi suunsa, hän sanoi:

”Ovatko muurahaiset elossa?”

Räpyttelin. ”Mitä?”

”Eikö se olekin määrittelykysymys?” Hänen äänensä oli karhea ja hauras. ”Semanttinen kysymys. Se ei muuta itse asiaa.”

”Minä...” Minulla ei ollut aavistustakaan, mistä hän puhui. ”Ei, oletan, ettei se muuta.”

”Onko meri elossa?” Hän tuijotti minua ruskeat silmät kosteina.

”En tiedä, Harold.”

Hän huokasi – se oli syvä, väsynyt, uupunut huokaus, joka tuntui vetävän koko hänen olemuksensa tyhjäksi.”

”En minäkään, Ben.” Hän ravisti päätään. ”En minäkään.”

Sydämeni paisui, kun kuulin nimeni. Hän tiesi, kuka olin. Minun täytyi vain saada hänet ulos laitoksesta. Viedä hänet kotiin, jossa voisimme pitää hänestä huolta. Sitten panin merkille hänen oikean kätensä: hän oli menettänyt kolme sormea; vain peukalo ja etusormi olivat jäljellä.

”Herra Tunmore.” Ääni kaikui yli huoneen. Käännyin ja näin tuon ensimmäisen lyhyen hoitajan seisomassa paljon pitemmän ja laihemman naisen vieressä. Hänellä oli lehtiö, joka oli lähes yhtä jäykkä kuin hän itse. ”Voimmeko keskustella?”

Käännyin takaisin Haroldin suuntaan ja päätäni huimasi. Oli vaikea lähteä hänen luotaan, edes hetkeksi, kaikkien näiden vuosien jälkeen.

”Olen tuolla lähellä, sopiihan? Olen vain toisessa huoneessa ja tulen pian takaisin.”

Hän ei piitannut minusta vaan käänsi katseensa takaisin šakkinappuloihin. Laiha nainen kutsui minut ovesta toimitoonsa ja pyysi minua istumaan. Valkeaseinäinen huone ei ollut samaa sarjaa ympäröivän rakennuksen kanssa – ellei pianon pimputus olisi kuulunut läpi, olisin tuskin voinut uskoa olevani samassa paikassa.

”Nimeni on tohtori Stranner.” Hän nojautui eteenpäin ja katsoi minua pitkin nenänvarttaan. ”Mikä tuo teidät tänne tänään?”

”Hän on veljeni.” Osoitin kohti suurta huonetta, josta olimme juuri poistuneet. ”Se, jolle puhuin. Hän on Harold Tunmore. Hän on... niin, hän on ollut kateissa lähes kolmekymmentä vuotta. Uskoin hänen kuolleen.”

Hän kohotti kulmakarvojaan. ”Onko hän tosiaan? Hän on vanhimpia potilaitamme, siinä mielessä, miten pitkään hän on ollut täällä. Kukaan ei ole onnistunut selvittämään mitään hänen perhesuhteistaan.”

”Niin, minä olen hänen perhettään. Hänen veljensä. Olen täällä ja voin nyt viedä hänet kotiin.”

Tohtori Strannerin kulmakarvat yhdistyivät harjanteeksi. ”No, näen kyllä yhdennäköisyyden, mutta en ole varma, onko se mahdollista, herra Tunmore. Hän tarvitsee paljon huolenpitoa. Enemmän kuin luultavasti pystytte antamaan ilman kokopäiväistä apua.”

”Mikä hänessä on vikana?”

”Hänellä on monia erilaisia harhaluuloisuushäiriöitä. Hän on usein levoton ja toisinaan väkivaltainen. Joskus hän kieltäytyy kommunikoinnista täysin. Niin, jos voisitte palata mukanaan jonkinlaista dokumentaatiota, josta suhteenne käy ilmi.” Hänen silmänsä kapenivat epäluuloisesti. ”Kuvia. Ehkä vanha henkilötodistus. Todisteita vanhoista yhteyksistä. Sitten voin käydä tämän kansion läpi kanssanne. Siihen menee... aikaa.”

*

Veljeni ei ollut hyvässä kunnossa. Sinä aikana, kun hän oli ollut St. Brigidissä, hänellä oli ollut skitsofreenisia jaksoja ja

voimakkaita psykoottisia hetkiä, jolloin hän oli varma, että joku tai jokin tarkkaili tai kontrolloi häntä.

Päätin jäädä Epsomiin seuraaviksi viikoiksi. Olin 77-vuotias ja jäänyt eläkkeelle kauan sitten, joten minulla oli varaa tähän ylellisyyteen, eikä lyhytaikainen vuokratyö tullut liian kalliiksi. Olisin kutsunut Poppyn, mutta hän oli lomalla Yhdysvalloissa. Sovimme, että pysyisin lähellä Haroldia, kunnes hän voisi tulla paikalle ja voisimme selvittää, mitä tehdä.

Kävin hänen luonaan joka päivä, ja hän tunnisti minut erehtymättä, mutta häntä ei lainkaan kiinnostanut vastata mihinkään kysymyksiini. Hänen sormensa oli selvästi amputoitu ja myöhemmin sain tietää, että hänellä oli syviä arpia pitkin rintakehäänsä. Mutta ei ollut väliä, kuinka monta kertaa kysyin, mitä oli tapahtunut; jollei hän halunnut vastata, hän pysyi itsepäisesti vaiti. Niillä kerroilla, kun onnistuin saamaan aikaan keskustelun hänen kanssaan, en ymmärtänyt, mistä hän puhui. Muutama kerran hän taas mainitsi muurahaiset ja hän puhui usein mustekaloista.

Pelasimme šakkia ja hän oli hyvin innokas ja kiihkeä asettaessaan nappulat laudalle. Hänen kätensä liikkuvat nopeasti, puuttuvien sormien haittaamatta, ja hänen silmänsä tuijottivat ahneesti, kun hän sijoitti huolellisesti jokaisen nappulan oikeaan paikkaansa. Mutta kun alkuasetelma oli paikallaan, hän lopetti. Aivan kuin valo olisi sammutettu. Hän vain nojasi taakse päin ja tuijotti.

”Pelataanko?” kysyin. Siihen hän vastasi kohauttamalla olkapäitään tai mutisemalla ”Sopii”. Sen jälkeen hän voitti minut joka kerta säälimättä, ja näytti täysin kyllästyneeltä niin tehdessään.

”Et näköjään ole menettänyt aivojasi”, vitsailin, kun hän oli yhtenä päivänä murskannut minut noin kuudella siirrolla.

”Sillä ei ole mitään merkitystä. Ei yhtään mitään. Se oli kaikki *järjestetty*, etkö näe? Kaikki järjestetty.”

Toisella viikolla olin kyllin epäonninen nähdäkseni yhden hänen psykoottisista jaksoistaan. Hän alkoi vapista rajusti, aivan kuin hänellä olisi ollut tavattoman kylmä, ja mutisi: ”He eivät näe, mitä se tekee. Ongelma on siinä. Yhteyden *irtoamisessa*. He eivät näe, mitä se tekee *muurahaisille*.”

Koetin rauhoittaa häntä, mutta hänen mutinansa muuttui huudoiksi ja huudot kiljunnaksi, kun hän nousi jaloilleen.

”*He eivät näe, mitä se tekee muurahaisille!*”

Katsoin, kun hoitajat ottivat hänestä kiinni ja auttoivat hänet lepäämään, alas käytävää hänen huoneeseensa, apunaan ruisku, jossa oli pitkä ohut neula. Seurasin heitä siinä toivossa, että minusta olisi jotain apua.

En ollut ennen ollut hänen huoneessaan. Se oli karu, siellä oli vain sairaalavuode ja kukkia ikkunalaudalla. Ei ruma mutta kylmä – siellä ei ollut mitään henkilökohtaista. Kun hänet oli saatu nukkumaan, jäin hänen luokseen vuoteen viereen istumaan.

Huoneessa oli vain yksi esine: pieni nahkasalkku nurkassa. Hoitajat kertoivat, että se oli aina ollut hänen mukanaan, alusta alkaen, ja hän kiihtyi kovasti, jos joku yritti ottaa sen pois. Kun olin istunut siinä joitakin tunteja, uteliaisuuteni voitti ja avasin sen. Salkussa oli kolme asiaa: saippuapalasta tehty veistos, *Myrsky*-teos ja suuri, löysästi sidottu nippu papereita.

Veistos näytti esittävän äitiä ja poikaa, mutta se oli karkeasti tehty. Ei mikään vaikuttava taideteos, pikemminkin jotakin nopeasti leikattua ilman ihmeempää teknistä silmää.

Myrskyä oli selvästi luettu moneen kertaan, sivut olivat rullalla ja koirankorvilla, sormenjalkien ja mudan likaamia. Itse tekstiin ei ollut juuri kajottu, yhtä sivua lukuun ottamatta.

”Viiden tähden kauhua”

Stephen King

Valtava, lumen peittämä vuori on ilmestynyt tyhjästä keskelle Tyyntä valtamerä. Kukaan ei löydä vuoren olemassaololle selitystä, joten salaperäinen järjestö palkkaa fyysikko Harold Tunmoren selvittämään vuoren mysteerin.

Harold tiimeineen ei pysty kuvittelemaankaan, mitä kaikkea he kohtaavat vuoren huippua kohti kiivetessään. Mitä korkeammalle tiimi kapuaa, sitä vähemmän asiat vaikuttavat luonnollisilta. Aika kulkee epätavallisesti, minuutit muuttuvat tunneiksi ja tunnit päiviksi. Tiimin jäsenet alkavat menettää muistonsa ja vainoharhaisuus leviää heidän joukossaan.

Vaaroista huolimatta ryhmä kokee kummallista paloa saavuttaessaan vuoren huippu. Sitä kohti edetessään Harold joutuu kuitenkin pohtimaan, odottaako perillä ihmiskunnan mahtavin tieteellinen löytö vai hänen oma tuhonsa? **Nicholas Bingen** *Nousu* kaappaa mukaansa kauhistuttavalle matkalle kohti salaperäisen vuoren huippua ja iskee tajuntaan kuin hakku jäiseen kiviseinämään.

ISBN 978-952-376-406-4

84.2

www.bazarkustannus.fi